

Piteå kommun

Landsbygdsutveckling i strandnära läge

Samrådsredogörelse

Piteå kommun

Innehåll

1. Inledning	2
1.1 Vad är en samrådsredogörelse	2
1.2 Samrådsskedet	2
1.3 Vilka har svarat?	2
2 Inkomna yttranden	3
2.1 Statliga myndigheter	3
2.1.1 Luftfartsverket	3
2.1.2 Havs- och vattenmyndigheten	3
2.1.3 Trafikverket	3
2.1.4 Svenska kraftnät	4
2.1.5 Försvarsmakten	4
2.1.6 Sjöfartsverket	5
2.1.7 Sveriges geologiska undersökningar (SGU)	5
2.1.8 Länsstyrelsen Norrbotten	6
2.2 Kommuner	20
2.2.1 Arvidsjaur kommun	20
2.3 Bolag, organisationer och föreningar	21
2.3.1 Naturskyddsföreningen Piteå-kretsen	21
2.3.2 Sikfors Konferens och Fritidsby AB	21
2.3.3 Visit in Pjesker AB	21
2.3.4 Västra Kikkejaure sameby	22
2.3.5 Telia / Skanova Access AB	22
2.4 Privatpersoner	22
2.4.1 Yttrande privatperson	22
2.4.2 Yttrande privatperson	23
2.4.3 Yttrande privatperson	23
2.4.4 Yttrande privatperson	23
2.4.5 Yttrande privatperson	23
3 Övriga justeringar	24

I. Inledning

I.1 Vad är en samrådsredogörelse

Samrådsredogörelse ingår som en bilaga till utställningsversionen av LIS-planen. Syftet med en samrådsredogörelse är att beskriva hur samrådet har bedrivits och visa vilka förändringar som föranletts av samrådet. En samrådsredogörelse ska även bemöta och redovisa synpunkter som inkommit. Ansvariga politiker och tjänstepersoner har läst och diskuterat de inkomna yttrandena. I denna samrådsredogörelse redovisas en sammanvägning av samrådssvaren för att underlätta läsbarhet och analysen.

I.2 Samrådsskedet

Samråd för Piteås förslag till LIS-plan pågick under perioden 9 mars – 8 maj 2020., i syfte att ge medborgare, föreningar, myndigheter och olika parter möjlighet att yttra sig om planförslaget. Ambitionen var att tillsammans med olika intressegrupper skapa tillfällen att diskutera innehållet i planen. På grund av rådande omständigheter (covid-19) har möjligheten till diskussion begränsats. Att engagera kommuninvånarna är en stor utmaning och kommunen jobbar med ett ständigt utvecklingsarbete inom det området.

Innan samrådet har planen kommunicerats och ett antal särskilda och allmänna möten och workshops har genomförts. Samrådshandlingar har funnits tillgängliga i Stadshusets foajé, Stadsbiblioteket, Stadsporten samt via kommunens hemsida. ~~Inkomna~~ synpunkter har kunnat lämnas via webben samt skriftligen, även inkomna synpunkter via mail och telefon har registrerats.

I.3 Vilka har svarat?

Under perioden för samråd har 19 yttranden inkommit.

Statliga myndigheter	8
Kommuner	1
Bolag, organisationer och föreningar	5
Privatpersoner	5

2 Inkomna yttranden

För att underlätta läsningen har nedanstående yttranden sammanfattats och redovisas inte alltid i sin helhet, utan är till viss del förkortade. Alla inkomna yttranden i sin helhet finns registrerade hos Piteå kommun.

2.1 Statliga myndigheter

2.1.1 Luftfartsverket

Luftfartsverket (LFV) har i egenskap av sakägare för CNS-utrustning inget att erinra mot LIS-planen.

Detta yttrande gäller på utfärdandedatum. LFV förbehåller sig rätten att revidera yttrandet vid ny prövning om regelverk gällande störningar på CNS-utrustning förändras, eller om ny CNS-utrustning etableras i hindrets närhet.

I vårt remissvar har LFV inte analyserat konsekvenser för flygvägar till och från flygplatser, samt om CNS-utrustning ägd av flygplats kan riskera att bli påverkad. Berörda flygplatser skall därför alltid tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planer, eller om flygplatserna av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering. Med berörd flygplats avses att etableringen hamnar inom flygplatsens MSA-yta ca 60 km ut från flygplatsen. MSA är den hinderyta som är störst och står för ”Minimum Sector Altitude”.

Svar till yttrande: Yttrandet noteras och kommer att tas i beaktande vid eventuella etableringar.

2.1.2 Havs- och vattenmyndigheten

Hav- och vattenmyndigheten avstår från att yttra sig. Avståendet innebär inte att vi har tagit ställning i frågan.

2.1.3 Trafikverket

Riksintressen för kommunikationer inklusive Norrbotniabanans korridor saknas i underlaget. Det är viktigt att redovisa hur riksintressena för kommunikation påverkas av föreslagna LIS-områden och vilka faktorer som bör beaktas för att riksintressena inte ska påverkas negativt. Exploatering nära transportanläggningar får inte påverka möjligheterna till drift, underhåll och framtida utveckling av dessa. All utveckling inom korridoren för Norrbotniabanan ska undvikas för att inte äventyra riksintresset.

Trafikverket vill också lyfta fram vikten av bedömning av oskyddades möjlighet att ta sig till och från, exempelvis de områden som är föreslagna för friluftsliv, på ett säkert sätt. En trafiksäkerhetsanalys med avseende på oskyddade trafikanter inklusive vilka faktorer som är viktiga att beakta i kommande skeden bör kompletteras underlaget. Förutom trafiksäkerheten så är även vägnas funktion viktig att bedöma påverkan på i kommande processer – bygglov etc.

När det gäller tillgänglighet till LIS-områden vill Trafikverket förtydliga att väganslutningar till allmänna vägar kräver tillstånd om det inte är reglerat i samband med detaljplan. Trafikverket strävar efter att begränsa antalet anslutningar till allmänna vägar. Enskilda fastigheter bör om möjligt dela på samma utfart och befintliga anslutningar i gott skick ska användas i första hand.

Svar till yttrande: Utgångspunkt för förslagen till LIS-områden är ett urval som gjorts utifrån befintliga kunskapsunderlag, inventering vid platsbesök samt dialog med sakkunniga, intressegrupper och allmänhet. Alla föreslagna områden i planhandlingen ligger med marginal utanför korridoren för Norrbotniabanan. Med avseende på läsbarhet och detaljnivå av underlaget har kommunen gjort en avvägning vilka intressen som bedömts angelägna att redovisa.

Exakt placering av bebyggelse och anslutningar mot väg bestäms inte genom LIS-planen utan genom framtida planering och bygglovshantering via förordningar och bestämmelser från Trafikverket avseende allmänna vägar. Sådana ställningstaganden kräver noggrannare studier av respektive områdes specifika förutsättningar än vad som anses rimligt inom ramen för detta översiktsplanearbete.

2.1.4 Svenska kraftnät

I Piteå kommun har Svenska kraftnät tre 400 kV-ledningar tillhörande transmissionsnätet för el samt transmissionsnätstationen Råbäcken. Från Råbäcken löper två kraftledningar norrut respektive söderut genom kommunen. Kommunens västra del korsas av ytterligare en kraftledning.

Svenska kraftnät önskar att Piteå kommun tar motsvarande hänsyn vid planering av ny bebyggelse invid stamnätsledningar som Svenska kraftnät gör vid byggnation av nya ledningar.

Så länge våra rekommendationer beaktas har Svenska kraftnät inga invändningar mot aktuell plan.

Svar till yttrande: Kommunen fortsätter att beakta Svenska kraftnäts rekommendationer vid framtida planering av ny bebyggelse.

2.1.5 Försvarsmakten

Försvarsmakten har erinran på LIS-området Höträsket i rubricerat ärende.

Försvarsmakten och andra myndigheter inom totalförsvaret har anskaffat och nyttjar olika typer av anläggningar. Flertalet är fortifikatoriskt skyddade, byggda under eller på mark eller insprängda i berg. Detta för att tillsammans med Försvarsmaktens övriga förmågor bidra till den samlade försvarseffekten.

Utifrån ovan nämnda skäl, riskerar de åtgärder som avses gällande LIS-område Höträsket att påtagligt ska riksintresse för totalförsvaret militära del, enligt 3 kap 9 § andra stycket miljöbalken, som omfattas av sekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Försvarsmakten motsätter sig således det tematiska tillägget till översiktsplan för LIS-områden om inte området utgår.

Utöver detta vill Försvarsmakten upplysa om att majoriteten av utpekade områden i det tematiska tillägget till översiktsplanen för LIS-områden berörs av MSA-område, påverkansområde väderradar och stoppområde för höga objekt. För sådana områden gäller att samtliga ärenden som rör höga objekt ska remitteras Försvarsmakten. Med höga objekt avses objekt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse samt högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse. Med sammanhållen bebyggelse avses de områden som utgör tätort på lantmäteriets översiktskarta 1:250 000.

Försvarsmakten önskar få kommande beslut i ärendet för kännedom.

Svar till yttrande: LIS-område Höträsket utgår ur planen med avseende på konflikt med riksintresse för totalförsvaret. Förtydligande om MSA-områden införs i planhandlingen under kapitlet "Lagskyddade intressen". Kommunen fortsätter att beakta Försvarsmaktens rekommendationer vid framtida planering av ny bebyggelse.

2.1.6 Sjöfartsverket

Sjöfartsverkets yttrande är ur sjöfartssynpunkt.

Sjöfartsverket gör bedömningen att förslagna områden, utifrån samrådsunderlaget, inte har sådana lägen att dom direkt kommer att påverka sjöfarten och har därför inget att erinra mot dessa.

Det finns föreslagna områden som angränsar mot framförallt den allmänna farleden 753. Så av den anledningen vill Sjöfartsverket framföra nedanstående information och generella synpunkter som bör beaktas vid byggnation i vattennära lägen. Det av stor vikt att nya bostäder och bryggor som uppförs mot farleder utformas och anpassas så att dessa inte kommer att störas av fartygstrafiken, vilket på sikt annars skulle kunna leda till klagomål och krav på inskränkningar för sjöfarten. Sjöfartsverket värnar framkomligheten på vattenvägarna och är i allmänhet restriktiv mot införande eller skärpning av fartbegränsningar m.m. mot bakgrund av t.ex. buller från passerande fartyg och svallskador på bryggor.

All belysning inom planområdena bör utformas så att den inte verkar bländande för sjötrafiken eller påverkar funktionen på de ljuspunkter som är avsedda för säker navigation. Detta gäller även arbetsbelysning under anläggningsfaser.

Svar till yttrande: Kommunen fortsätter att beakta Sjöfartsverkets rekommendationer vid framtida planering av ny bebyggelse.

2.1.7 Sveriges geologiska undersökningar (SGU)

Som ett led i SGUs arbete med att effektivisera myndighetens remisshantering avger SGU generellt sett inte yttranden i denna typ av ärenden. SGU avstår därför från att yttra sig.

SGU har en checklista gällande översiktsplaner som är till hjälp för att hitta till relevant information på vår hemsida.

2.1.8 Länsstyrelsen Norrbotten

Inledning

Piteå kommun har på ett föredömligt sätt visat att väl avvägda LIS-områden går att lokalisera till andra platser än sådana som utgörs av värdefulla naturresurser såsom jordbruksmark.

Planförslaget är tydligt upplagt med bra kartmaterial och ofta föredömliga områdesbeskrivningar. Intrycket ges att områdena är omsorgsfullt inventerade, inklusive mycket bra översiktliga naturvärdesbeskrivningar och ofta ges tydliga rekommendationer kring föreslagen markanvändning.

Länsstyrelsen efterfrågar kommunens analys och bedömning på hur föreslagen ny bebyggelseutveckling står i relation till faktiskt behov av fler strandnära bostäder och verksamhetsområden, planförslaget tidshorisont samt kopplingen i dessa avseenden till den kommunövergripande översiktsplanen.

Svar till yttrande: Utpekande av LIS-områden är ett ställningstagande för att vidmakthålla och utveckla de mindre tätorterna. Piteå kommun bedömer att utvecklingen av landsbygden genom de möjligheter som en LIS-plan ger är en viktig del av kommunens bostadsförsörjning. Vid aktualisering och revidering av kommunens gällande bostadsförsörjningsplan och översiktsplan kommer LIS-planen att arbetas in och planerad bebyggelseutveckling tydliggöras.

Föreslagna områden

LIS 01 Baggen

Länsstyrelsen har utifrån samrådsunderlaget inga synpunkter på LIS-området Baggen.

LIS 02 Svinöra

Ur kulturmiljösynpunkt bör platsens förutsättningar studeras närmare. Ytterligare etablering utifrån nuvarande anläggnings syfte torde dock vara möjlig inom området. I dagsläget finns inga kända fornlämningar finns men det kan finnas marina lämningar.

Svar till yttrande: Piteå kommun har ett starkt intresse att integrera kulturhistoriska miljöer i den fysiska planeringen. Kommunen inser att utpekade LIS-områden kan komma att innebära risk för påverkan på kulturmiljövärden, att bedöma om etablering i ett LIS-området är lämpligt ur kulturmiljösynpunkt är svårt utan arkeologisk utredning. Rekommendation införs om att dialog ska hållas med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet vid frågor om exploatering.

LIS 03 Renöhamn

Länsstyrelsen har utifrån samrådsunderlaget inga synpunkter på LIS-område Renöhamn.

LIS 04 Pultviken

Länsstyrelsen vill i detta område hänvisa till att det finns ytterligare fältstudier som visar på höga naturvärden i angränsande grunda havsvik. Se mer under avsnittet om Miljökvalitet för vatten.

Svar till yttrande: Frågan om påverkan på miljökvalitetsnormerna behöver beaktas i fortsatt planering. Ny bebyggelse vid de vattendrag som idag inte uppnår god status får inte innebära att förutsättningarna för att uppnå miljökvalitetsnormerna försämras. Kommunen bedömer generellt att risk för betydande påverkan kan undvikas med god planering. Förtydligande införs i planhandlingen under rubriken ”Miljökvalitetsnormer för vatten”. Rekommendation införs att en mer detaljerad bedömning för miljökvalitetsnormerna för vatten ska beaktas vid fortsatt planering. Ytterligare redovisning bedöms inte nödvändig på denna översiktliga nivå.

LIS 05 Långvik

Länsstyrelsen vill i detta område hänvisa till att det finns ytterligare fältstudier som visar på höga naturvärden i angränsande grunda havsvik. Se mer under avsnittet om Miljökvalitet för vatten.

Svar till yttrande: Frågan om påverkan på miljökvalitetsnormerna behöver beaktas i fortsatt planering. Ny bebyggelse vid de vattendrag som idag inte uppnår god status får inte innebära att förutsättningarna för att uppnå miljökvalitetsnormerna försämras. Kommunen bedömer generellt att risk för betydande påverkan kan undvikas med god planering. Förtydligande införs i planhandlingen under rubriken ”Miljökvalitetsnormer för vatten”. Rekommendation införs att en mer detaljerad bedömning för miljökvalitetsnormerna för vatten ska beaktas vid fortsatt planering. Ytterligare redovisning bedöms inte nödvändig på denna översiktliga nivå.

LIS 06 Trundavan

Området ligger inom Programmet för odlingslandskapets bevarande. Av områdesrekommendationerna framgår bland annat att detaljplan behövs, en bedömning Länsstyrelsen delar. I det planarbetet behövs ett kulturmiljöunderlag som tar upp värden och karaktärsdrag som man behöver ta hänsyn till och som kan användas i fortsatt utvecklingsarbete.

Svar till yttrande: Kulturmiljöfrågorna är med som underlag i utpekandet och utformning av aktuella områden. Komplettering av kunskapsunderlaget avseende bland annat natur- och kulturvärden, geotekniska förhållanden och risker, dagvattenhantering, dricksvattenförsörjning och avloppsförsörjning, kommer att ske i kommande detaljplanearbete. Även ställningstaganden till hur föreslagna LIS-områden bör ordnas och utformas avseende till exempel placering av bebyggelse och bredd på fri passage hänskjuts till detaljplaneskedet. Sådana ställningstaganden kräver noggrannare studier av respektive områdes specifika förutsättningar än vad som anses rimligt inom ramen för detta översiktsplanearbete. Rekommendation införs att vid eventuell planläggning ska kulturmiljöfrågor hanteras inom planarbetet och dialog hållas med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

LIS 07 Rosviks båthamn

Området består av en jordmån med finkorniga ler- och siltjordar, vilka kan innehålla sulfidmineral så kallade sulfidjordar eller potentiell sura sulfatjordar. Vid planering och lovgivande bör kommunen se över dagvattenhantering för området.

Svar till yttrande: Komplettering av kunskapsunderlaget avseende bland annat natur- och kulturvärden, geotekniska förhållanden och risker, dagvattenhantering, dricksvattenförsörjning och avloppsförsörjning, kommer att ske i kommande detaljplanearbete.

LIS 08 Granholmsviken

Länsstyrelsen vill i detta område hänvisa till att det finns ytterligare fältstudier som visar på höga naturvärden i angränsande grunda havsvik. Se mer under avsnittet om Miljö kvalitet för vatten.

Svar till yttrande: Frågan om påverkan på miljö kvalitetsnormerna behöver beaktas i fortsatt planering. Ny bebyggelse vid de vattendrag som idag inte uppnår god status får inte innebära att förutsättningarna för att uppnå miljö kvalitetsnormerna försämras. Kommunen bedömer generellt att risk för betydande påverkan kan undvikas med god planering. Förtydligande införs i planhandlingen under rubriken "Miljö kvalitetsnormer för vatten".

LIS 09 Håkansöfjärden

Länsstyrelsen anser det önskvärt med en motivering till exploatering av 10-30 nya tomter för bostadsändamål i det redan tätbebyggda och exploaterade området. Exempelvis hur attraktiviteten i området kan öka med förtätningen. Skillnaden mellan 10 och 30 nya bostäder i det relativt begränsade området är stor. Det är även otydligt med som avses med "bebyggelseförtätning på redan ianspråktagen mark". Den mark som i dagsläget inte redan är färdigbyggd tomtmark förefaller vara relativt opåverkad.

Svar till yttrande: Planförslaget innebär en förtätning i redan befintlig bebyggelsemiljö vilket innebär ett effektivt markutnyttjande och god resurshushållning samt utnyttjande av befintlig infrastruktur. Planhandlingen förtydligas. Till största del rör det sig om en förtätning i en andra rad.

LIS 10 Borgaruddens camping

Länsstyrelsen har utifrån samrådsunderlaget inga synpunkter på LIS-området Borgaruddens camping.

LIS 11 Sandön

I västra-norra delen, norr om camping-området, finns kulturlämningar och i övrigt ingen tidigare etablering. Här krävs samråd enligt kulturmiljölagen med Länsstyrelsen och eventuellt behövs sedan också arkeologisk utredning.

Svar till yttrande: Rekommendation införs om att dialog ska hållas med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet vid frågor om exploatering samt att arkeologisk utredning kan krävas.

LIS 12 Brattviken

LIS-området ligger vid Rävahavet (WA47210548). Vattenförekomsten har i dagsläget betydande påverkan av dagvatten då dagvatten står för 25% (>1,9%) av bakgrundsbelastningen för fosfor (KARV/total bakgrundsbelastning), och därmed utgör mer än 10% antropogen andel. Den totala antropogena belastningen står för 203% av bakgrundsbelastningen (exklusive inflödet från omgivande vattenförekomster). Vattenförekomsten bedöms ha begränsad vattenomsättning och är också mer känslig för mänskligt utsläpp av näringsämnen. Här behöver kommunen utreda dagvattenhantering för att undvika ytterligare påverkan. Här krävs samråd enligt kulturmiljölagen med Länsstyrelsen och eventuellt behövs sedan också arkeologisk utredning.

Svar till yttrande: Piteå kommun har beslutade riktlinjer och anvisningar gällande dagvattenhantering. Rekommendation införs om att områdets lämplighet ur ett dagvattenperspektiv särskilt ska studeras med avseende på terrängförhållanden, geotekniska förutsättningar och aktuellt avrinningsområde vid frågor om exploatering. Även införs rekommendation om att dialog ska hållas med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet vid frågor om exploatering samt att arkeologisk utredning kan krävas.

LIS 13 Stortjärnen

Vattendraget som avvattnar sjön innehåller flodpärlmussla. Största försiktighet måste vidtas vid planerade åtgärder för att undvika negativ påverkan på musslorna.

Svar till yttrande: Rekommendation införs om att områdets lämplighet särskilt ska studera eventuell påverkan på flodpärlmusslan vid frågor om exploatering.

LIS 14 Jävre camping och turistinfo

Området i väster omfattas av ett riksintresseområde för kulturmiljö, av Norrbottens kulturmiljöprogram samt innehåller byggnadsminnet Jävre turiststation. På östra sidan om E4 finns delar med fyrtornet och sjöbodarna som har visst kulturhistoriskt värde och ganska mycket karaktär. Inför ändring och exploatering behövs ett kulturmiljöunderlag som tar upp värden och karaktärsdrag som man behöver ta hänsyn till och som kan användas i fortsatt utvecklingsarbete. LIS-området tangerar även område för odlingslandskapets bevarande och dessa värden behöver också utredas och eventuellt avgränsas/säkerställas. En översiktlig bedömning kring över dessa behöver dock först göras med anledning av närheten till E4 och den stora korsningen. Norrbottens kulturmiljöprogram berörs men stora delar av området är redan etablerat. Det finns lämningar vilka omfattas av kulturmiljölagen och det innebär att hänsyn till befintlig kulturmiljö ska tas även i detta avseende.

I underlaget bör det framgå att även riksintresseområde för kommunikationer berörs då E4:an skär rakt genom området. Detta bör dock inte vara något hinder så länge man inte påverkar dess funktion och dylikt.

Området består av en jordmån med finkorniga ler- och siltjordar, vilka kan innehålla sulfidmineral s.k. sulfidjordar eller potentiell sura sulfatjordar.

Svar till yttrande: Förtydligande införs.

LIS 15 Korpträsket

Inga lämningar i närområdet men finns i nordöst, kan vid större etablering av sammanhållen bebyggelse med detaljplan behövas arkeologisk undersökning. Samråd enligt kulturmiljölagen med Länsstyrelsen behövs dock även vid mindre etablering.

Svar till yttrande: Rekommendation om att dialog ska hållas med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet vid frågor om exploatering samt att arkeologisk utredning kan krävas införs.

LIS 16 Svensbyliden

Området ingår i Norrbottens kulturmiljöprogram (bland annat sågverkslämning) och Programmet för odlingslandskapets bevarande. I en verksamhetsutveckling bör man se på området som en del i ett större sammanhang av dessa ganska stora områden vid Svensbyfjärden

av viktig landskapshistorisk betydelse som tillsammans utgör en viktig del av vårt kulturlandskap. Ett kulturmiljöunderlag är troligen inte nödvändigt men däremot behövs ett underlag som analyserar värden och behov samt områdets karaktär.

Underlaget behöver alltså inte ha lika hårt fokus på kulturmiljövärden som ett regelrätt kulturmiljöunderlag utan mer på karaktär och behov, men med insikt om att kulturmiljövärden är en grund för platsen.

Här bör permanenta anläggningar/anläggningar som gör bestående markskador undvikas, särskilt inom det område som markerats med svart ring. I övrigt behövs särskild varsamhet vid tillgängliggörande av området så att skyltar, toaletter, bänkar etc. inte skadar eller stör och framför allt att det passar in i miljön. Samråd enligt kulturmiljölagen krävs med Länsstyrelsens kulturmiljöfunktion.

Området består av en jordmån med finkorniga ler- och siltjordar, vilka kan innehålla sulfidmineral s.k. sulfidjordar eller potentiellt sura sulfatjordar.

Svar till yttrande: Piteå kommun har arbetat konsekvent med kulturmiljöfrågor i ett antal år. Frågorna kring kulturhistoriska värden (byggnadsantikvariska och arkeologiska) ska alltid bevakas alltid i senare prövningssteg, och ofta remitteras också bygglovsansökningar till länsstyrelsen för bedömning. Rekommendation om att dialog ska hållas med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet vid frågor om exploatering införs i planhandlingen.

LIS 17 Sandön, Sjulnäs badplats

Området omfattas av ett riksintressområde för kulturmiljö, av Norrbottens kulturmiljöprogram och gränisar till Programmet för odlingslandskapets bevarande. Då det inte riktigt framgår vad för åtgärder som kan bli aktuella, eldplatser nämns till exempel, är det svårt att bedöma lämpligheten. Beroende på omfattning behövs ett kulturmiljöunderlag som relaterar till områdets värden och platsens sammanhang och karaktär i vidare bemärkelse än just badplatsen.

I planförslaget anges att "Framtida klimat är också viktigt att beakta vid utveckling av LIS-området.". Länsstyrelsen anser att kommunen behöver precisera vad som avses gällande framtida klimat och hur detta ska beaktas.

Området består av en jordmån med finkorniga ler- och siltjordar, vilka kan innehålla sulfidmineral så kallade sulfidjordar eller potentiell sura sulfatjordar.

Svar till yttrande: Beaktning av framtida klimat gällde i detta område framför allt avseende havsnivå och nederbörd. Förtydligande införs, och rekommendation att det är viktigt att översvämningsutredning görs inför bebyggelseplanering där påverkan från ett förändrat klimat beaktas.

LIS 18 Vallsvik, Svensbyfjärden

Området omfattas delvis av Norrbottens kulturmiljöprogram, Infjärdenområdet. Av områdesrekommendationerna framgår bland annat att detaljplan behövs, en bedömning Länsstyrelsen delar. I det planarbetet behövs ett kulturmiljöunderlag som tar upp värden och karaktärsdrag som man behöver ta hänsyn till och som kan användas i fortsatt

utvecklingsarbete. Området behöver sättas i sitt sammanhang med bland annat relationen till kulturmiljövärdena i det större kringområdet.

Då förslaget LIS-område för verksamhetsutveckling kommer ha tydliga kopplingar till verksamheten på andra sidan väg 373 så bör man vara uppmärksam på att en utveckling av området troligen kommer ställa krav på trafiksäkerhetsåtgärder för att åstadkomma en säker koppling mellan de två verksamhetsutvecklingsområdena på vardera sida. Dessutom bör noteras att väg 373 förbereds för ombyggnation för att öka trafiksäkerheten längs med vägen genom breddning, mitträckesseparering och GC-väg. Detta i sig kommer innebära att vägen tar mer mark i anspråk och att barriäreffekten blir än tydligare om inte en säker passage anläggs för såväl trafik som oskyddade trafikanter.

Länsstyrelsen anser att kommunen behöver ange att stora delar av området ligger inom översvänningsområde (100-års flöde) och att det därmed kan komma att påverkas av klimateffekter såsom höga flöden.

Området består av en jordmån med finkorniga ler- och siltjordar, vilka kan innehålla sulfidmineral s.k. sulfidjordar eller potentiell sura sulfatjordar. LIS-området ligger nära vattenförekomsten WA82316993 (Svensbyfjärden). Etableringar här ska föregås av utredning beträffande hur parametervärdet för 'Närområdet runt sjöar' eventuellt kan komma att förändras som följd av planerade etableringar. Marginalen ner till parametervärdets gräns för 'god' status är liten. Om ekologisk status för den parametern försämras kommer även kvalitetsfaktorn 'Morfologiskt tillstånd i sjöar' att försämras vilket inte är tillåtet enligt Weserdomen. Så länge inga uppföranden sker i närområdet (< 30 m) eller i svämplanet bedömer Länsstyrelsen att det inte föreligger risk för statusförsämring.

Svar till yttrande: Förtydligande införs.

LIS 19 Svensbyfjärden

Länsstyrelsen har inga synpunkter på LIS-området. Dock noterar Länsstyrelsen att förslaget i sin helhet ligger som en andra rad bakom befintlig bebyggelsen från strandkanten. Andra särskilda skäl beträffande strandskyddet kan således även föreligga.

LIS-området ligger nära vattenförekomsten WA82316993 (Svensbyfjärden). Etableringar här ska föregås av utredning beträffande hur parametervärdet för 'Närområdet runt sjöar' eventuellt kan komma att förändras som följd av planerade etableringar. Marginalen ner till parametervärdets gräns för 'god' status är liten. Om ekologisk status för den parametern försämras kommer även kvalitetsfaktorn 'Morfologiskt tillstånd i sjöar' att försämras vilket inte är tillåtet enligt Weserdomen. Så länge inga uppföranden sker i närområdet (< 30 m) eller i svämplanet bedömer Länsstyrelsen att det inte föreligger risk för statusförsämring.

Svar till yttrande: Förtydligande införs.

LIS 20 Slintadammen

Länsstyrelsen har utifrån samrådsunderlaget inga synpunkter på LIS-området Slintadammen.

LIS 21 Norrskensgården

LIS-området ligger nära vattenförekomsten (WA84156857 Storlångträsket). Etableringar här ska föregås av utredning beträffande hur parametervärdet för 'Närområdet runt sjöar' eventuellt kan komma att förändras som följd av planerade etableringar. Marginalen ner till parametervärdets gräns för 'god' status är liten. Om ekologisk status för den parametern försämras kommer även kvalitetsfaktorn 'Morfologiskt tillstånd i sjöar' att försämras vilket inte är tillåtet enligt Weserdomen. Så länge inga uppföranden sker i närområdet (< 30 m) eller i svämplanet bedömer Länsstyrelsen att det inte föreligger risk för statusförsämring.

Fornlämningssituationen i området medför att arkeologisk utredning kommer att krävas.

Svar till yttrande: Förtydligande om parametervärdet införs. Rekommendation om att dialog ska hållas med länsstyrelsens kulturmiljöenhet vid frågor om exploatering samt att arkeologisk utredning kan krävas införs.

LIS 22 Södra Brännträsk

Forn- och kulturlämningar finns i omgivningarna och arkeologisk undersökning kommer därför behövas.

Kommunen behöver ange hur geotekniska risker kan påverkas av ett förändrat klimat, samt i förekommande fall ange åtgärder för att minska risker. Synpunkten gäller området nedanför Brännträskberget. Se SGI:s karttjänst <http://gis.swedgeo.se/rasskrederosion/> och skiktet OMRÅDEN DÅR SKOGSBRUK OCH EXPLOATERING KAN ORSAKA EROSION, RAS OCH SLAMSTRÖMMAR.

LIS-området ligger nära vattenförekomsten (WA57814800 Brännträsket). Etableringar här ska föregås av utredning beträffande hur parametervärdet för 'Närområdet runt sjöar' eventuellt kan komma att förändras som följd av planerade etableringar. Marginalen ner till parametervärdets gräns för 'god' status är liten. Om ekologisk status för den parametern försämras kommer även kvalitetsfaktorn 'Morfologiskt tillstånd i sjöar' att försämras vilket inte är tillåtet enligt Weserdomen. Så länge inga uppföranden sker i närområdet (< 30 m) eller i svämplanet bedömer Länsstyrelsen att det inte föreligger risk för statusförsämring.

Svar till yttrande: Planhandlingen kompletteras med förtydligande kring närheten till Brännträskberget, befintlig risk och hänsyn ska tas till möjliga geotekniska förändringar. En detaljerad riskanalys och eventuella åtgärder för att minska riskerna är dock något som inte anses motiverat på denna översiktliga nivå. Förtydligande om parametervärde och kvalitetsfaktorn införs. Rekommendation om att dialog ska hållas med länsstyrelsens kulturmiljöenhet vid frågor om exploatering samt att arkeologisk utredning kan krävas införs.

LIS 23 Tallskatan

Det är oklart om det finns verksamhet på platsen som ska underlättas genom LIS, eller om det planeras för ny verksamhet och i sådana fall vilken. Syftet är aningen ottydligt beskrivet i områdesrekommendationen vilket gör att det är svårt att göra en bedömning kring lämpligheten.

Svar till yttrande: LIS-området syftar till att möjliggöra för befintligt näringsliv och besöksnäringens utveckling i området. Inga specifika planer för exploatering finns ännu. Ingen förändring sker i planförslaget.

LIS 24 Jävre, Bunäset

I mitten av området finns även ett våtmarksområde med klass 3 enligt våtmarksinventeringen, VMI. Kuststräckan kring Jävre är dessutom redan stark exploaterad. Det kan dock finnas möjligheter till skonsam utveckling för ett bättre nyttjande av området genom till exempel stigar och grillplatser. De relativt orörda strandängarna bör bevaras istället för att bebyggas. Närheten till ställplats med stort antal besökande borde kunna motivera att naturen i området bevaras.

I bedömningen av lämpligheten av området behöver man beakta effekter på havsnivå av klimatförändringar. Även om Norrbottens kustland klarar sig från stigande havsnivå behöver bedömningar göras beträffande säkerhetsmarginaler till havsnivå. I detta sammanhang behöver man även ta höjd för situationer med tillfälligt höjda havsnivåer till följd av storm eller lufttryck. Se https://gis.swedgeo.se/smhi_havsniva/ En exploatering inom LIS-området längre upp från stranden kan även på sikt påverka den oexploaterade havsstranden med VMI-klassificering. VMI klass 3 (som berörs i detta fall) innebär att området som helhet bedöms ha vissa naturvärden. Delar av området kan dock ha höga värden, och områden av denna typ hamnar endast i kategori 3 eftersom de är relativt små. I sammanhanget behövs också vägas in ett områdes helhet, i detta fall exempelvis klass 3 tillsammans med en opåverkad strandskog (med klippal istället för gråal som är den som vanligtvis förekommer i norra delen av landet) och en grund vattenmiljö insprängt i ett i övrigt exploaterad strandområde. Sammantaget bedömer Länsstyrelsen att det är sannolikt att strandskyddets syften motverkas vid en exploatering i detta sammanhang.

På grund av vattenområdets (Järefjärdens) betydelse för fågellivet samt biotopvärdet anser Länsstyrelsen LIS-området vara olämpligt för bebyggelse av området med bostäder. Vidare bedömer Länsstyrelsen att området inte är förenligt med restriktivitetskravet för LIS-områden längst Norrbottens kust- och skärgårdsområde enligt 7 kap 18 e § punkt 3 b MB. Detta med anledning av att det i stort sett är den enda platsen längst kusten i Jävres närområde som inte redan är exploaterad för bostadsbebyggelse. I det större perspektivet finns även väldigt få opåverkade avsnitt av kuststräckan mellan centrala Piteå och länsgränsen.

Det kan därmed konstateras att området inte endast har en liten betydelse (7 kap 18 e § punkt 3 b MB) för att tillgodose strandskyddets syften (allmansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten).

LIS-området bör därför utgå.

Svar till yttrande: Efter vidare utredning har det framkommit att de mest passande lägena för bebyggelse ligger utanför strandskyddat område. I Piteå kommuns fördjupade översiktsplan för landsbygdscentra Jävre finns förslag på områden väl lämpade för attraktiv bebyggelse. LIS-område Jävre, Bunäset utgår därför ur planen.

LIS 25 Fagerudden

I planförslaget anges att det är möjligt att planlägga för 3-7 nya bostadsfastigheter. För det relativt begränsade antalet bostäder krävs förhållandevis stora insatser, samt en inte obetydlig påverkan. Det framgår bl. a att förutsättning är att kommunalt VA byggs ut. Negativa effekter på strandskyddets syften av ett genomförande nämns vid exploatering av området nämns i områdesbeskrivningen samt i MKB.

Området omfattas av Norrbottens kulturmiljöprogram och Programmet för odlingslandskapets bevarande och gränsar till ett riksintresseområde för kulturmiljö. Av områdesrekommendationerna framgår bland annat att detaljplan behövs. I det planarbetet behövs ett kulturmiljöunderlag som tar upp värden och karaktärsdrag som man behöver ta hänsyn till och som kan användas i fortsatt utvecklingsarbete. Området behöver t ex sättas i relation till kulturmiljövärdena, både till de närmaste väl bevarade gårdarna och till det större kringområdet.

I planförslaget hänvisas till SGU:s jordartskarta där det anges att jordlager består av bl.a. siltiga sediment, vilket som anges, innebär risk för ras och skred. Enligt Länsstyrelsen bedömning inryms området i översvämningszoner för samtliga nivåer av översvämning. Dessa två förhållanden i kombination kan innebära en förhöjd risk för ras och skred och därmed skulle det även kunna uppstå risk för människor, miljö och egendom. Kommunen behöver i planförslaget ange att utredning om ovan angivna risker måste utredas. Riskbilden gör att riskutredning inte enbart räcker som rekommendation, vilket nu är fallet i planförslaget. I sådan utredning behöver även aspekter givet ett förändrat klimat behandlas. Området består av en jordmån med finkorniga ler- och siltjordar, vilka kan innehålla sulfidmineral s.k. sulfidjordar eller potentiella sura sulfatjordar. LIS-området ligger nära vattenförekomsten WA82316993 (Svensbyfjärden). Etableringar här ska föregås av utredning beträffande hur parametervärdet för 'Närområdet runt sjöar' eventuellt kan komma att förändras som följd av planerade etableringar. Marginalen ner till parametervärdets gräns för 'god' status är liten. Om ekologisk status för den parametern försämras kommer även kvalitetsfaktorn 'Morfologiskt tillstånd i sjöar' att försämras vilket inte är tillåtet enligt Weserdomen. Så länge inga uppföranden sker i närområdet (< 30 m) eller i svämplanet bedömer Länsstyrelsen att det inte föreligger risk för statusförsämring. Länsstyrelsen finner dock sammantaget att lämpligheten som LIS-område är tämligen osäker utifrån samrådsförslaget.

Svar till yttrande: Efter samrådsperioden har en avverkning utförts av den strandnära lövskogen vilket påverkat områdets naturvärde. Områdets beskrivning har uppdaterats i handlingen. Ett detaljplanearbete har påbörjats för området. Piteå kommun vidhåller att LIS-området, med god planering och hänsyn, fortfarande är lämpligt och området kvarstår till granskningsskedet. Förtydliganden införs.

LIS 26 Storlångträsk

Fornlämningssituationen samt anpassningen till kulturlandskapet kan riskera att göra det svårt att hitta några fler tomter. Fornlämningssituationen medför även att arkeologisk utredning kommer att krävas. LIS-området ligger nära vattenförekomsten (WA84156857 Storlångträsket). Etableringar här ska föregås av utredning beträffande hur parametervärdet för 'Närområdet runt sjöar' eventuellt kan komma att förändras som följd av planerade etableringar. Marginalen ner till parametervärdets gräns för 'god' status är liten. Om ekologisk status för den parametern försämras kommer även kvalitetsfaktorn 'Morfologiskt tillstånd i sjöar' att försämras vilket inte är tillåtet enligt Weserdomen. Så länge inga uppföranden sker i närområdet (< 30 m) eller i svämplanet bedömer Länsstyrelsen att det inte föreligger risk för statusförsämring.

Svar till yttrande: Förtydligande om parametervärdet och kvalitetsfaktorn införs. Rekommendation om att dialog ska hållas med länsstyrelsens kulturmiljöenhet vid frågor om exploatering samt att arkeologisk utredning kan krävas införs.

LIS 27 Lövudden, Brännträsk

Syftet är aningen otydligt beskrivet i områdesrekommendationen vilken typ av verksamhetsutveckling som kan vara lämplig, vilket gör att det är svårt att göra en bedömning kring lämpligheten av LIS-området. Området ligger nära vattenförekomsten (WA57814800 Brännträsket). Etableringar här ska föregås av utredning beträffande hur parametervärdet för 'Närområdet runt sjöar' eventuellt kan komma att förändras som följd av planerade etableringar. Marginalen ner till parametervärdets gräns för 'god' status är liten. Om ekologisk status för den parametern försämras kommer även kvalitetsfaktorn 'Morfologiskt tillstånd i sjöar' att försämras vilket inte är tillåtet enligt Weserdomen. Så länge inga uppföranden sker i närområdet (< 30 m) eller i svämplanet bedömer Länsstyrelsen att det inte föreligger risk för statusförsämring.

Ur kulturmiljösynpunkt är LIS-området mindre lämplig med tanke på att det finns fångstgropssystem, tjärdalar och torp i området. Fornlämningsbilden är sannolikt mycket mer komplext än det som i dagsläget är dokumenterat. Arkeologisk utredning kommer att krävas för alla slags markarbeten (en kostnad som åligger exploatören). Inför eventuella framtida exploatering/åtgärder måste samråd därför ske i tidigt skede med Länsstyrelsens kulturmiljöfunktion.

Svar till yttrande: Syftet med LIS-området att stärka möjligheterna att bedriva verksamhet i området med inriktningen turism/näringsverksamhet (exempelvis fiskecamp med möjligheter till övernattnig). Detta förtydligas i planhandlingen. Förtydligande om parametervärdet och kvalitetsfaktorn införs. Rekommendation om att dialog ska hållas med länsstyrelsens kulturmiljöenhet vid frågor om exploatering samt att arkeologisk utredning kan krävas införs.

LIS 28 Höträsket, Hortlax

Enligt Försvarmakten riskerar de åtgärder som avses gällande LIS-område Höträsket att påtagligt skada riksintresse för totalförsvarets militära del, enligt 3 kap 9 § andra stycket miljöbalken, som omfattas av sekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Att mer specifikt redogöra för hur eller på vilket sätt aktuell åtgärd kopplad till LIS-område Höträsket riskerar att påtagligt skada riksintresset för totalförsvarets militära del är inte möjligt, då det riskerar att hemliga uppgifter vars röjande kan medföra betydande men för totalförsvaret eller i annat fall för rikets säkerhet. Försvarmakten motsätter sig således det tematiska tillägget till översiktsplan för LIS-områden om inte området Höträsket utgår.

Svar till yttrande: LIS-område Höträsket utgår ur planen med avseende på konflikt med riksintresse för totalförsvaret.

LIS 29 Porsnärsvärden, Norrfjärden

Området ingår i Norrbottens kulturmiljöprogram och är riksintresse för kulturmiljö och ligger i direkt anslutning till Norrfjärdens kyrkby. För att utveckla området kvalitativt och ta kulturmiljöhänsyn behövs ett kulturmiljöunderlag innan åtgärder vidtas. Omfattning och typ av åtgärder påverkar olika och underlaget är en del i att ta vara på områdets karaktär. Området

består av en jordmån med finkorniga ler- och siltjordar, vilka kan innehålla sulfidmineral s.k. sulfidjordar eller potentiell sura sulfatjordar.

Svar till yttrande: Rekommendation om att dialog ska hållas med länsstyrelsens kulturmiljöenhet vid frågor om exploatering införs.

Riksintresseområden för rennäringen och rennäringen som allmänt intresse

Länsstyrelsen kan konstatera att alla föreslagna LIS-områden ligger inom renbetesmark och att ett antal områden ligger inom områden av riksintresse för rennäringen, bland annat flyttleder och kärnområden. Sannolikt berör planförslaget flera områden i kommunen som är att bedöma som mark- och vattenområden som har betydelse för rennäringen (3:5 1 st MB) och därmed så långt möjligt ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra rennäringens bedrivande.

Länsstyrelsen kan utifrån samrådsunderlaget inte bedöma huruvida föreslagna LIS-områden kan riskera att påtagligt försvåra rennäringens bedrivande. Inför det fortsatta planarbetet är det viktigt att tydliggöra områdenas funktion för rennäringen, bland annat eftersom renflyttning ofta sker efter strandkanten. Konsekvenserna för riksintresseområdena samt de områden för rennäringen som allmänt intresse enligt 3:5 1 st MB behöver framgå av planförslaget.

I samrådet med samebyarna är det viktigt att utgå från syftet med de olika LIS-områdena och att föreslagen markanvändning avgränsas så tydligt det går då olika verksamheter/markanvändningar kan påverka rennäringen på olika sätt och i olika grad. I miljökonsekvensbeskrivningen bör samtliga berörda samebyars uppfattningar framgå. Det bör även framgå om och på vilket sätt samebyarna har deltagit samt om dialogen har varit relevanta och fungerande. I planeringen bör det beaktas att vissa samebyar i kommunen redan i dagsläget är påverkade av vindkraft, där eventuell kumulativ påverkan tillsammans med LIS-områdena kan behöva bedömas.

Svar till yttrande: Utveckling inom ett LIS område kan bidra till att stärka riksintressen men också stå i konflikt med dem beroende på utformning och typ av verksamhet, därför ska åtgärder inom och i nära angränsning av riksintressena utredas mer ingående vid ett aktuellt ärende. Föreslagen exploatering bedöms inte påverka riksintresse för rennäring negativt. Vid exploatering ska dock samråd ske med berörda samebyar.

Samråd har skett i enlighet med befintlig lagstiftning. Under samrådet har samrådshandlingar (via mail) skickats till samtliga samebyar. Kommunen anser att det väsentliga är att de samiska intressena inbjudits att aktivt delta samt att inflytandet på den slutgiltiga planen bearbetas vidare efter genomfört samråd och kommande utställning, inte att deltagandet redovisas explicit.

LIS-planen är ett tillägg till kommuntäckande ÖP och behöver därför läsas tillsammans med denna och tillhörande tillägg och fördjupningar. Redogörelse gällande riksintresse för rennäringen samt kumulativa effekter på renskötseln från annan markanvändning och renskötselns behov av funktionella samband i landskapet bör anges i kommuntäckande ÖP, liksom vägledningar för att värna samisk kultur och språk, riksintressen och grön infrastruktur av betydelse för renskötseln.

Ett stycke om rennäringen införs under kapitlet lagskyddade intressen som förtydligar kommunens vilja att i områden inom eller i närhet av riksintresse för rennäringen ska stor försiktighet råda vid nyetableringar.

LIS-område Slintadammen utgår ur planen med avseende på konflikt med renarnas betes- och rörelsemönster.

Markföroreningar

I planförslaget framgår att det finns områden som är utfyllda med fyllnadsmassor med okänt ursprung, vilket kan vara en potentiell risk för markföroreningar (LIS03 Renöhamn, LIS14 Jävre camping och turistinfo). Även uppställningsplatser i anslutning till hamnar kan vara förorenade områden. Det är viktigt att säkerställa att en eventuell exploatering i områden som kan misstänkas vara förorenade inte medför risk för människors hälsa och miljö, eller riskerar att orsaka spridning av eventuella föroreningar.

Svar till yttrande: Rekommendation om markundersökningar vid mer detaljerad planering av området för att undersöka eventuellt saneringsbehov inom nämnda LIS-området införs. Kommande markundersökningar vid detaljerad planering av övriga områden kommer visa på ett eventuellt saneringsbehov inom LIS-området.

Generellt om kulturmiljö och fornlämningar

Avsaknad av fornlämning eller andra kulturlämningar inom ett LIS-område kan ändå innebära att fornlämningar eller andra kulturlämningar kan beröras, tex om de ligger i närområdet och blir negativt påverkade av ny bebyggelse eller att det finns risk att de kan även förekomma inom LIS-området.

Bedömningen av påverkan på kulturmiljö är inte tillräckligt utförd. Det behöver göras en bättre konsekvensbeskrivning för områdena eftersom flera kommer att visuellt påverkas och andra ligger i områden där forn- och kulturlämningar finns i angränsande områden. Arkeologisk undersökning kommer att krävas i flera fall.

En del av LIS-områdena har valts ut i områden där arkeologisk utredning kan komma att behöva göras innan marken kan tas i anspråk för exploatering. Länsstyrelsen bör därför kontaktas i god tid för samråd, av kommun eller exploatör, innan förhandsbesked eller bygglov eller ges innan planering av marken påbörjas, för att säkerställa att fornlämningar inte berörs eller skadas och för att undvika konflikt med kulturmiljöintressen enligt KML. Se områdesspecifika synpunkterna.

Svar till yttrande: I arbetet med att peka ut LIS-områden har hänsyn tagits till ovanstående på en övergripande nivå och olämpliga områden har valts bort. Tillägget till översiktsplanen varken är eller kan vara så detaljerat och förutseende att det i alla lägen och situationer kan falla ett avgörande eller ge en absolut bedömning av lämpligheten för en åtgärd i ett enskilt strandområde. Utpekanden ska utgöra ett underlag för den fysiska planeringen och bygglovsprövningen. När detaljerad planering sker i dessa miljöer ska särskild hänsyn tas till kulturmiljövärden och om möjligt ska bebyggelsen skyddas med lämpliga bestämmelser. För områdesspecifika synpunkter införs förtydligade rekommendationer i granskningshandlingen.

Social hållbarhet

I planförslaget belyses den sociala hållbarheten där det står att "LIS-planeringens utgångspunkt är att främja utvecklingen mot en levande landsbygd, vilket är i linje med folkhälsomålet om goda ekonomiska och sociala villkor – att människor ska kunna försörja sig och upprätthålla en god levnadsstandard. Attraktiva boende- och arbetsmiljöer nära naturen antas attrahera såväl arbetskraft som arbetstillfällen, främja fysisk aktivitet och rekreation samt främja lek och lärande för barn och unga."(s 100) Vidare menar planförslaget att eventuella negativa sociala konsekvenser av LISplaneringen är förknippade med bristande kollektivtrafik något som skulle kunna innebära ökat transportbehov med bil vid arbets- och inköpsresor samt en begränsning av barns och ungdomars rörlighet och självständighet i vardagen. Här är det även viktigt att belysa och reflektera vilka andra grupper förutom barn (läs flickor och pojkar) som "skärs" av ett visst område – exempelvis vissa socioekonomiska grupper, om kön har betydelse, etniska grupper och/eller personer med funktionsnedsättning, m fl.

Svar till yttrande: LIS-tillägget till översiktsplanen anses inte ska vara så detaljerat att det ska innehålla en bedömning av de sociala effekterna av eventuell exploatering i ett enskilt område. Miljöaspekter och hållbar utveckling har gått som en röd tråd genom framtagandet av LIS-planen och för varje område finns ett analysavsnitt där förslaget och dess konsekvenser analyseras. Utpekanden ska utgöra ett underlag för den fysiska planeringen och bygglovsprövningen. När detaljerad planering sker i dessa miljöer kan särskild hänsyn tas till sociala värden och om möjligt skyddas bebyggelsen med lämpliga bestämmelser.

Miljö kvalitetsnormer, MKN, för vatten

Även om LIS-förslaget är ett tillägg till ÖP2030 samt FÖP för landsbygdscentra så skulle det vara bra om texten angående Miljökonsekvensnormer (MKN) för vatten även i föreliggande LIS-förslaget bli tydligare. Huvudregeln för MKN är att alla vattenförekomster ska uppnå normen god status eller god potential och att status inte får försämrats (Weserdomen C-461/13). Försämringsförbudet gäller även på kvalitetsfaktornivå och för så kallade övriga vatten som inte är vattenförekomst. Om status är sämre än god vid den bestämda tidpunkten, kan årtalet för när normen ska uppnås flyttas fram med en tidsfrist eller få ett mindre strängt krav än god status, två så kallade undantag. Därutöver kan det förekomma särskilda krav i vissa typer av skyddade områden.

För att kunna bedöma om verksamhetsutveckling eller bebyggelse i LIS-områden skulle ha negativa miljökonsekvenser för berörda vatten är det särskilt viktigt att kommunen redovisar MKN samt ekologisk status, eventuella påverkanskällor och miljörisken för samtliga berörda vattenförekomster för alla 29 LIS-områden. Inom till exempel LIS-område LIS10 och LIS11 är 2 vattenförekomster berörda men bara en vattenförekomst nämns. I andra områden redovisas MKN, ekologisk status samt påverkan inte alls.

Det är bra att den föreliggande Miljökonsekvensbeskrivningen (MKN) tar hänsyn till Sveriges Miljö kvalitetsmål. Dock saknas miljömålet "Bara naturlig försurning".

Planförslaget omfattar flera områden med finkorniga ler- och siltjordar, vilka kan innehålla sulfidmineral så kallade sulfidjordar eller potentiell sura sulfatjordar. Det är viktigt att ta hänsyn till detta eftersom hantering av dessa jordmassor eller markdräneringar i dessa områden kan medföra en ökad belastning på vattenmiljöer. Det finns många områden med sulfidjord/sur sulfatjord som läcker försurande ämnen och metaller i Norrbottens kustland eftersom den jordtypen är vanligt förekommande i dessa miljöer. Även om det i enskilda fall rör sig om små

volymer eller arealer så kan utsläppseffekten minskas genom att deponera massor syrefritt eller undvika dränering av dessa riskområden. Här behövs det en komplettering.

Planförslaget saknas även miljömålet ”Hav i balans samt levande kust och hav” och ”Ett rikt växt- och djurliv fokuserar nästan bara på växt- och djurlivet på land.

Det kan dock även finnas höga naturvärden och ett rikt och skyddsvärt växt- och djurliv i vattnet. Här skulle vi vilja hänvisa att det finns ytterligare fältstudier som visar på höga naturvärden i angränsande grunda havsvikar för tre förslagna LIS-områden (LIS04, LIS05, LIS08)

(<https://extgeoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=24e3c74537b04bab85109e8973d86396>; resultaten av studierna kan ses när man klickar på ”faktaunderlag”).

I berörda vattenförekomster med betydande hydromorfologisk påverkan av båtliv och turism måste det säkerställas att den planerade verksamheten i LIS-områden inte försämrar vattenförekomsten. Verksamhetsutveckling i dessa områden måste därför ske väldigt restriktivt och skonsamt. Det gäller framförallt för utveckling av verksamheter kring båthamnarna med utökad båttrafik. Ett exempel är Rosviks båthamn LIS-område LIS07 som ligger vid Bastafjärden.

För vattenförekomster som saknar bedömning för ekologisk eller kemisk status på övergripande eller kvalitetsfaktornivå kan inte ’god’ status automatiskt antas. För att möjliggöra bedömningar om hur LIS etableringen kommer att påverka ekologisk eller kemisk status krävs att en utredning av vattenförekomsten genomförs i syfte att samla underlag för en bedömning av ekologisk och/eller kemisk status.

Eventuella etableringar i LIS-områden som berör vatten som inte pekats ut som vattenförekomster enligt vattenförvaltningen bör genomföras så att vattnets status inte riskerar att försämrats även om vattnet inte har miljökvalitetsnormer. Att vara restriktivt med uppföranden i vattnets närområde (30 meter) eller svämplan innebär att risken för påverkan på ekosystem i vatten minimeras (precis som för etableringar vid vattenförekomster med MKN).

LIS-områden som ligger nära vattenförekomsten och där marginalen ner till förekomstens parametervärdens gräns för god status är liten behöver etableringar föregås av utredning beträffande hur parametervärdet för ’Närområdet runt sjöar’ eventuellt kan komma att förändras som följd av planerade etableringar. Om ekologisk status för en parameter försämrats kommer även kvalitetsfaktorn ’Morfologiskt tillstånd i sjöar’ att försämrats vilket inte är tillåtet enligt Weserdomen.

Svar till yttrande: Handlingen kompletteras med rekommendationer i de fall då områden gränsar till vattenförekomst där risk finns att miljökvalitetsnormen för vatten inte uppnås enligt inkomna synpunkter.

Text i planen som berör miljökvalitetsnormer har till viss del kompletterats, beskrivningen är dock fortfarande på en övergripande nivå och görs inte för respektive berört vattenområde. Hur stor påverkan en framtida exploatering kommer få för föreskriven miljökvalitetsnorm är beroende av exploaterings typ och omfattning. Dessa bedömningar görs därför vid framtida detaljplanprocesser eller bygglovshandläggningar inom respektive LIS-område.

Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med förtydligande kring miljökvalitetsnormer och ytterligare miljömål läggs till.

Avloppsfrågan

I fall där enskilda avloppslösningar med indirekta utsläpp till vattenförekomst med miljökvalitetsnorm måste utredning av ekologisk status avseende kvalitetsfaktorn 'Näringsämnen' genomföras för att möjliggöra en bedömning om de enskilda avloppens påverkan på ekologisk status. Om enskilda avloppslösningar blir aktuella ska de lösningarna vara baserade på senaste teknik i syfte att minimera påverkan på ekologisk status med avseende på kvalitetsfaktorn 'Näringsämnen'.

Svar till yttrande Planförslaget redovisar principer och förhållningssätt till vatten och avlopp där långtgående krav ställs på avloppslösningar inom områden där övergödningsproblematik finns. I de områden där åtgärder krävs för att uppnå eller bibehålla god status enligt vattenmiljökvalitetsnormerna i vattendirektivet rekommenderas särskild VA-utredning.

Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB)

Av en miljökonsekvensbeskrivning ska även fram gå de planalternativ som valdes bort på grund av att de i miljöbedömningen exempelvis bedömdes påverka miljön i alltför stor negativ riktning. I föreliggande planförslags sammanhang är det viktigt både för förståelsen av miljöbedömningsprocessen i planarbetet, men även för den demokratiska transparensen och förankringen, redogöra kort för vilka LIS-områden som studerats noggrannare för att sedan väljas bort samt varför.

Svar till yttrande För att kunna peka ut LIS-områden har kommunen gjort en omfattande utredning för att identifiera möjliga områden. Analyser har gjorts som visar att bebyggelse, verksamheter, anläggningar, etcetera, inom respektive område, bidrar till att stimulera utvecklingen av omgivande landsbygd. Det kan t ex vara genom ökad befolkning som bidrar till underlaget för olika typer av service som handel och skolor men även genom att utveckling av nya eller befintliga verksamheter möjliggörs. Förutsättningen har alltid varit att strandskyddets syften inte motverkas varför en inventering av natur- och kulturvärden också har gjorts inom ramen för utredningen. Därutöver har en bedömning av effekten på strandskyddets syften vid en eventuell exploatering gjorts och redovisas

Under utredningen har över 100 möjliga områden identifierats, varefter en gallring och prioritering har genomförts.

MKB kompletteras med beskrivning av ett antal föreslagna områden som bedömts som ej aktuella i denna upplaga av LIS.

2.2 Kommuner

2.2.1 Arvidsjaur kommun

Arvidsjaur kommun ser positivt på att angränsande kommuner föreslår områden för lättnader i strandskyddet för utvecklingen av landsbygden. Kommunen ser särskilt positivt på förslaget

LIS-område i Tallskatan då området bedöms kunna bidra till sysselsättningseffekter och ett ökat serviceunderlag i båda kommunerna.

Arvidsjaur kommun har inga synpunkter på planförslaget.

2.3 Bolag, organisationer och föreningar

2.3.1 Naturskyddsföreningen Piteå-kretsen

Vi anser inte att strandskyddet utgör ett hinder för regional och lokal utveckling och bostadsbyggande. Strandskyddet omfattar en zon på 100 meter. Det kan vara tillräckligt attraktivt att bo och bygga bostäder i strandnära lägen strax utanför strandskyddszonen. På så sätt behåller stränderna också sin attraktionskraft – fler människor kan få tillgång till dem och livsmiljön för flera djur- och växtarter bevaras. För att landsbygden ska utvecklas krävs framför allt samhällsservice, arbetstillfällen och goda kommunikationer.

När det handlar om strandskyddet är långsiktigheten i besluten viktiga – att bevara livsmiljöer och värdefulla områden för framtida generationer.

Svar till yttrande: Vid framtagandet av LIS-planen har hänsyn tagits till naturvärden. En omfattande inventering har genomförts som dock är översiktlig. Mer detaljerade inventeringar av natur- och friluftsvärdena behöver göras om det finns intresse av åtgärder inom området.

2.3.2 Sikfors Konferens och Fritidsby AB

Vi jobbar med besöksnäringen och vill att vårt område ska vara en del av LIS-planen. Vi har funderingar på att utveckla campingen längs med älven Och vi funderar också på bostäder, tillsammans med Stenvalls trä AB skulle vi vela utveckla bygden. I första hand vill vi utöka detaljplanen för campingen en bra bit ned mot färjstället, samt direkt nedanför backen ned mot campingen skulle vi vela bygga bostäder, mindre enplans radhus?

Svar till yttrande: Generellt bör stor försiktighet iaktas vid lägen nära vatten på grund av riskerna för översvämningar eller ras, skred och erosion. Geotekniska förhållanden har därför ingått i urvalet av lämpliga områden. Risk för ras och skred gäller för långa sträckor efter Piteälven och att förlägga ett LIS-område inom det föreslagna området bedöms i dagsläget inte görligt utan att en grundlig geoteknisk undersökning först utförs. Området tilläggs utredningslista och föreslås utredas inför kommande revidering av planen om intresset kvarliggjer.

2.3.3 Visit in Pjesker AB

LIS-område Tallskatan bör omfattas även av bostadsmöjligheter för möjliga uthyrningsbostäder, i planen nu står området enbart som verksamhetsutveckling.

Svar till yttrande: Syftet med LIS-området utpekande är att möjliggöra exploatering för verksamhet. Detta kan gälla exempelvis stugor för uthyrning.

2.3.4 Västra Kikkejaure sameby

Område LIS20 Slintadammen ligger inom Västra Kikkejaure sameby. Det är ett av samebyns viktigaste nyckelområden för vinter- och vårvinterbete. Nyckelområden är ytterst viktiga områden med en total kvalitet som har avgörande betydelse för möjligheterna att varaktigt bedriva renskötsel inom samebyn. Nyckelområden är mycket känsliga för ingrepp och störande aktiviteter. Vid stark påverkan inom nyckelområden tappar kärnområdena sin status. Det är också ett naturligt uppsamlingsområde med bra bete och fungerar som rastbete de år som det inte nyttjas som vinterbete. Samebyns huvudflyttled går norr och väster om Slintadammen. 2 km väster om Slintadammen har samebyn en anläggning på båda sidor av stambanan då stambanan är en svår passage. Det är också ett riksintresse för rennäringen enligt miljöbalkens 3 kap § 5.

Som det beskrivs är området stängslat men detta har inte med samebyns flyttled att göra. Samebyn anser att stängsel är ett hinder och blir en barriär för renarna. Området är därför inte lämpligt som LIS och inte heller för utveckling av verksamhet. Eftersom stängsel idag är en barriär som påverkar renarnas betes- och rörelsemönster så anser samebyn att de ska rivas.

Kommunen beskriver inget i miljökonsekvensbeskrivningen om konsekvenser för renskötseln eller för riksintresse rennäring.

Västra Kikkejaure sameby anser att området Slintadammen ska plockas bort som LIS-område på grund av att det ligger i ett av samebyns känsligaste områden vilket framgår av områdets olika funktioner och att det är utpekad som riksintresse. Men också på grund av att det redan idag utgör en barriär och en utveckling av området kommer att försvåra denna barriär ytterligare. Renarna måste kunna beta obehindrat i området samt kunna flyttas både manuellt och ströva fritt utan hinder. Det stängslade området förstärker den barriär och svåra passage som stambanan utgör idag.

Svar till yttrande: Förtydligande införs i planförslag och MKB om riksintresse rennäring. LIS-område Slintadammen utgår ur planen med avseende på konflikt med renarnas betes- och rörelsemönster.

2.3.5 Telia / Skanova Access AB

Skanova har inget att erinra mot rubricerade plan.

2.4 Privatpersoner

2.4.1 Yttrande privatperson

Förslag på LIS-område för tre eller fyra tomter Svensbyfjärden.

Svar till yttrande: Området anses inte lämpligt för landsbygdsutveckling i strandnära läge då det ligger i ett glest bebyggt område mellan två exploaterade områden. Området bedöms därför viktigt för både allmänhetens tillgång till strandområdet och för växt- och djurlivet. Mot bakgrund av detta tas området inte med i planförslaget.

2.4.2 Yttrande privatperson

Bygg gärna ett seniorboende eller äldreboende med vacker utsikt, inglasade altaner mot vatten och fina promenadstigar. Helst så nära vattnet att man ser fågellivet vid strandkanten. Jag tror att det skulle bidra till hälsa och livskvalité. Dessutom tror jag att boende fick fler besök på ett sådant ställe.

Svar till yttrande: Att peka ut var i kommunen ett senior- eller ett äldreboende bör byggas behandlas inte i LIS-planen. Synpunkten översänds till kommunstyrelsen och kommunens samhällsplanerare.

2.4.3 Yttrande privatperson

Förslag på LIS-område för fem tomter Svensbyfjärden.

Svar till yttrande: Området anses inte lämpligt för landsbygdsutveckling i strandnära läge då det ligger i ett glest bebyggt område mellan två exploaterade områden. Området bedöms därför viktigt för både allmänhetens tillgång till strandområdet och för växt- och djurlivet. Mot bakgrund av detta tas området inte med i planförslaget.

2.4.4 Yttrande privatperson

Finns det några diskussioner/utredning kring huruvida Nötön kan klassas som ett LIS-område för bostadsbebyggelse? Ifall Nötön redan har granskats och avfärdats skulle jag också gärna vilja veta hur diskussionen har gått och varför det i så fall inte har tagits med i förslaget.

Svar till yttrande: Möjligheten till LIS utgår från att landsbygden ska få en ökad möjlighet att utvecklas/behålla service, detta genom ökat befolkningsunderlag som kan visas ge ökad handel i lokala butiker, ökad underlag till landsbygdsskolor etc. Kommunerna kan själva uttrycka vad som är landsbygd, men Länsstyrelsen ska få lämna sina synpunkter på förslagen och är även fortsättningsvis överprövare av ev. strandskyddsdispenser. Norrbottens länsstyrelse har varit tydlig med att stadsnära områden som inte tydligt kan gagna landsbygd inte bör anses vara lämpliga som LIS-områden.

Nötön har diskuterats, men eftersom det geografiskt ligger nära Piteå stad och inte har någon lokal butik eller skola så bedömdes Nötön inte ha rätt förutsättningar för förslag till strandnära bostadsbebyggelse genom LIS-områden.

2.4.5 Yttrande privatperson

I samband med att det diskuteras om strandskyddet är jag intresserad av att veta hur kommunen ställer sig gällande strandskyddet i småbyar som Gråträsk. Kommer även strandskyddet ses över i dessa områden eller är detta just nu bara diskussion för ev öppnande av strandskyddet i Piteå? För om man ser det från glesbygdsperspektiv så skulle det öka möjligheten för många småbyar som oftast är belägna nära en sjö att kunna bygga fler hus och öka befolkning och ev stugor i flera av byarna.

Svar till yttrande: Syftet med denna handling är att se över områden där strandskyddet kan lättas över hela landsbygden, vilket Gråträsk är en del av. Inga förslag till exploatering vid Gråträsk har inkommit, Tallskatan är närmaste område.

3 Övriga justeringar

Utöver inkomna yttranden har ett antal justeringar i handlingarna gjorts. Förutom grafiska ändringar har text omformulerats, tillkommit eller strukits. Eventuella konsekvenser av detta är inarbetade i övriga bilagor.